

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de reprezentantul lui Doncă Alexandru, avocatul Carandiuc Carolina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Doncă Inna împotriva lui Doncă Alexandru, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Drepturilor Copilului sec. Buiucani mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei alimentare,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016

c o n s t a t ă

La 08 februarie 2010 Doncă Inna a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Doncă Alexandru, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Drepturilor Copilului sec. Buiucani mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei alimentare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14 aprilie 2010 s-a desfăcut căsătoria dintre Doncă Alexandru și Doncă Inna (Sceastlivîi), s-a determinat domiciliul copiilor minori: Doncă Felicia, născută la 24 ianuarie 1999 și Doncă Alex, născut la 01 iulie 2004 cu mama Doncă Inna, s-a încasat de la Doncă Alexandru în beneficiul reclamantei Doncă Inna pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori: Doncă Felicia și Doncă Alex în mărime de 1000 lei lunar pentru fiecare, începînd cu data de 08 februarie 2010 și pînă la atingerea de către copii a vârstei de 18 ani. La înregistrarea divorțului s-a hotărât încasarea de la Doncă Alexandru și Doncă Inna (Sceastlivîi) a taxei de stat în mărime de 500 % salarii minime de la fiecare sau 100 de lei de la fiecare. S-a încasat de la Doncă Alexandru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 de lei (f.d. 18).

La data de 07 iulie 2016 reprezentantul lui Doncă Alexandru, avocatul Carandiuc Carolina a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe solicitînd repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărîrii cu remiterea pricinii spre rejudecare (f.d. 23).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 s-a respins cererea

depusă de reprezentantul lui Doncă Alexandru, avocatul Carandiuc Carolina cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit ca fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel depusă de Doncă Alexandru cu remiterea în adresa apelantului a cererii de apel cu toate documentele anexate (f.d. 50).

La data de 27 octombrie 2016 reprezentantul lui Doncă Alexandru, avocatul Carandiuc Carolina a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 solicitând casarea încheierii, repunerea în termen a cererii de apel cu restituirea pricinii în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, nu a cunoscut de litigiul dat și de hotărîrea pronunțată pe marginea acesteia, iar raționamentele instanței de apel precum că dînsul a luat cunoștință de hotărîrea primei instanțe în decembrie 2010 cînd a fost transferată prima suma de bani pentru întreținerea copiilor săi nu este bazată pe probe concludente în acest sens.

Consideră ilegală încheierea contestată ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul lui Doncă Alexandru, avocatul Carandiuc Carolina urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul va considera recursul ca fiind declarat în termen corelînd data pronunțării încheierii – 13 octombrie 2016 (f.d. 50) cu data depunerii cererii de recurs – 27 octombrie 2016 (f.d. 58).

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Potrivit art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare la momentul pronunțării hotărîrii primei instanțe), termenul de declarare a apelului este de 20 de zile de la data comunicării hotărîrii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel, iar potrivit art. 362 din Codul de procedură civilă (în redacția actuală), termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul reține că, potrivit art. II alin. (7) din Legea nr. 155 din 05 iulie 2012 în baza căreia au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului împotriva hotărîrilor judecătorești pronunțate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 20 de zile de la data comunicării hotărîrii motivate.

Instanța de recurs evidențiază justetea concluziei instanței de apel cu privire la netemeinicia cererii de repunere în termen a apelului și pe cale de consecință a tardivității apelului declarat de reprezentantul lui Doncă Alexandru, avocatul Carandiu Carolina avînd în vedere că din răspunsul executorului judecătoresc Tihonovici Alexandr nr. 014p/a-31r/12 din 10 iunie 2016 (f.d. 41) și cuprinsul declarației lui Doncă Alexandru din 13 iunie 2014 adresată executorului judecătoresc Tihonovici Alexandr (f.d. 42) se atestă faptul că recurentul cunoștea despre hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14 aprilie 2010 (f.d. 18), cel târziu la momentul ultimului act semnat de dînsul – 13 iunie 2014, însă cererea de apel a fost depusă la 07 iulie 2016 cu depășirea nejustificată a termenului legal și fără a proba imposibilitatea exercitării căii de atac în interiorul termenului legal.

Cumulul circumstanțelor relevate supra atestă lipsa unor temeiuri plauzibile și consistente de repunere a apelului în termen, cerere care poartă un caracter declarativ, recurentul urmînd să dea dovadă de diligența corespunzătoare în vederea contestării cu celeritate a hotărîrii primei instanțe în contextul obligației sale de a se interesa, la intervale rezonabile de timp, de stadiul prezentului proces judiciar, de care realmente avea cunoștință.

Relevantă în acest aspect este hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008) în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pîrîți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Pe cale de consecință, examinarea unui apel tardiv declarat împotriva unui act judecătoresc de dispoziție definitiv și irevocabil ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 este întemeiată și legală, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul lui Doncă Alexandru, avocatul Carandiu Carolina și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul lui Doncă Alexandru, avocatul Carandiuc Carolina.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Doncă Inna împotriva lui Doncă Alexandru, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția Drepturilor Copilului sec. Buiucani mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei alimentare.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan